

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2000-2001

18 april 2001

VOORSTEL VAN DECREET

– van de heer Joachim Coens c.s. –

houdende algemene bepalingen aangaande het beleid inzake milieuhinder

HOORZITTINGEN

VERSLAG

**namens de Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening
uitgebracht door mevrouw Isabel Vertriest**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Jacques Timmermans.

Vaste leden :

de heren Joachim Coens, Gerald Kindermans, Erik Matthijs, Jef Van Looy ;

de heer Jacques Devolder, mevrouw Dominique Guns, de heren Patrick Lachaert, Paul Wille ;

de heren Jean Geraerts, mevrouw Marleen Van den Eynde, de heer Frans Wymeersch ;

de heren Jacques Timmermans, Bruno Tobback ;

mevrouw Isabel Vertriest ;

de heer Jos Bex.

Plaatsvervangers :

de heer Jos De Meyer, mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever, mevrouw Maria Tyberghien-Vandenbussche, de heer Mark Van der Poorten ;

de heren Louis Bril, Marc Cordeel, mevrouw Anny De Maght-Aelbrecht, de heer Gilbert Van Baelen ;

mevrouw Niki De Gryze, de heren Julien Librecht, Jan Penris ;

de heren Jacky Maes, Jan Van Duppen ;

de heer Johan Malcorps ;

de heer Herman Lauwers.

Zie :

292 (1999-2000)

– Nr. 1 : Voorstel van decreet

– Nr. 2 : Amendementen

INHOUD

	Blz.
I. Inleiding	4
II. Bond Beter Leefmilieu (BBL)	4
III. Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG)	7
IV. Afdeling Milieu-inspectie	9
Bijlagen	
– VVP	14
– VIBOSO	17

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening hield op 8 maart 2001 een hoorzitting over de eventuele oprichting van een milieuhinderdienst, zoals voorgesteld in het voorstel van decreet van de heer Joachim Coens c.s. houdende algemene bepalingen aangaande het beleid inzake milieuhinder.

I. INLEIDING

De heer Jacques Timmermans, voorzitter : Aan de orde is de hoorzitting over de eventuele oprichting van een milieuhinderdienst, zoals voorgesteld in het voorstel van decreet van de heer Joachim Coens en mede-ondertekenaars. We horen achtereenvolgens de vertegenwoordigers van de Bond Beter Leefmilieu (BBL), de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) en de afdeling Milieu-inspectie van de Aminal.

Verder zijn er teksten rondgedeeld van de Vereniging van de Vlaamse Provincies (VVP) en het Vlaams Instituut ter Bevordering en Ondersteuning van de Samenlevingsopbouw (VIBOSO). Deze organisaties werden uitgenodigd voor de hoorzitting maar hebben ervoor gekozen schriftelijk te reageren.

In de nota van de VVP worden een aantal ambtelijke opmerkingen bij het voorstel van decreet geformuleerd (zie bijlage bij dit verslag). Ze zijn volgens de auteur ingegeven door de bezorgdheid om een antwoord te bieden aan milieuhinder middels een adequate wetgeving. Gezien het ambtelijke opmerkingen betreft, binden ze op geen enkele wijze de individuele gedeputeerden, de deputaties of provincieraden. Indien, als gevolg van de opmerkingen en voorstellen die tijdens de hoorzitting worden geformuleerd, er een meer uitgewerkt voorstel of ontwerp van decreet komt, dan zijn de provincies volgens de VVP zeker bereid op het niveau van de beleidsverantwoordelijken te onderzoeken welke plaats of rol ze in dit beleidsdomein kunnen of wensen op te nemen.

Het VIBOSO laat ons weten dat ze overleg hebben gepleegd met de coördinatoren van RISO (Regionaal Instituut Samenlevingsopbouw) om de hoorzitting voor te bereiden. Tijdens de voorbereidende bijeenkomst kwamen ze evenwel tot de conclusie dat ze niet meteen een relevant en stevig onder-

bouwd standpunt kunnen innemen over de oprichting van de milieuhinderdienst. Ze gaan dus niet in op de uitnodiging maar maken ons wel schriftelijk een aantal bedenkingen over (zie bijlage).

De heer Grietens van de Bond Beter Leefmilieu heeft het woord.

II. BOND BETER LEEFMILIEU (BBL)

De heer Erik Grietens, beleidsmedewerker Bond Beter Leefmilieu : We danken de commissie voor de uitnodiging. Ik wil starten met een aantal algemene opmerkingen. Zowel uit onze eigen ervaring als uit andere bronnen, zoals dagelijkse klachten en vragen die bij de BBL binnenlopen, blijkt dat hinder door geluidsoverlast, geur, trillingen of lichthinder een belangrijk maatschappelijk probleem vormen. Dit blijkt onder meer uit de jaarverslagen van de Vlaamse ombudsman en uit het Milieu- en Natuurrapport Vlaanderen.

– Duidelijke maatschappelijke behoefte

Uit de vaak schrijnende verhalen komt de onmacht en de onwil van de diverse betrokken overheden om hinder in te perken duidelijk naar voren. De problemen worden dikwijls afgedaan als klachten van onverdraagzame burgers. Deze impasse is volgens de BBL te wijten aan verschillende factoren, die ook in de toelichting bij het voorstel van decreet worden aangehaald.

Er is een gebrekkige motivatie om op te treden. Men beschouwt hinder te gemakkelijk als een onbelangrijk probleem in de sfeer van overgevoelige, onverdraagzame mensen en burenruzies. De politieke verantwoordelijken aarzelen omwille van electorale redenen om in te grijpen. De bestaande reglementering rond hinder is bovendien zeer versnipperd, onvolledig en moeilijk te hanteren. Het is evenmin altijd duidelijk welke instantie wanneer verplicht is om bij inbreuken oplossingsgerichte maatregelen op te leggen. De bevoegde ambtenaren beschikken vaak niet over de nodige apparatuur en dito knowhow om betrouwbare metingen van hinder uit te voeren. De gewestelijke Milieu-inspectie is nu al onderbemand en kan niet bijkomend ingeschakeld worden voor kleinschalige hinderproblemen.

In combinatie met een gebrekkige normering is het dus moeilijk om exact te laten vaststellen of de grens van het aanvaardbare is overschreden. Als al een proces-verbaal wordt opgemaakt, wordt het maar al te vaak geseponeerd door het parket. Een

eventuele boete betekent bovendien niet dat de veroorzaker voor de toekomst verplichtingen worden opgelegd die de hinder tegengaan.

Volgens de BBL is het dan ook evident dat er een grote maatschappelijke behoefte aan een duidelijk wettelijk kader bestaat om hinderproblemen effectief en efficiënt op te lossen. De oprichting van hinderdiensten en een goed instrument om het probleem aan te pakken, zijn noodzakelijk.

– *Overtredingen versus hinder*

Volgens de Bond Beter Leefmilieu is het verder belangrijk dat een duidelijk onderscheid wordt gemaakt tussen overtredingen van de milieuwetgeving, in het bijzonder de Vlaamse reglementering voor milieuvergunningen (Vlarem), en de hinderlijke aspecten die niet onder deze wetgeving vallen. Dit moet vermijden dat een bemiddelingspoging gebruikt of misbruikt wordt om niet te moeten optreden tegen een overtreding. Wanneer er sprake is van een overtreding hoeft er immers niet bemiddeld te worden, maar moet de bevoegde inspectie zorgen voor een handhaving van de milieuwetgeving via een handhavingsprocedure. Daarin kan een bemiddelingspoging natuurlijk wel een eerste stap zijn.

Het decreet moet dan ook duidelijk vermelden dat een milieuhinderdienst niet kan bemiddelen in geval van een overtreding van de wetgeving. In dat geval moet het dossier doorgegeven worden aan de Milieu-inspectie of de politie. In tegenstelling tot wat in de toelichting staat, is het wel belangrijk dat deze milieuhinderdiensten ook kunnen optreden en bemiddelen bij hinder van een bedrijf dat onder Vlarem valt en niet enkel tegen hinder van activiteiten die niet onder de Vlarem vallen.

– *Op welk niveau hinder aanpakken ?*

In het voorstel van decreet wordt voorgesteld om een gewestelijke milieuhinderdienst op te richten. Deze moet instaan voor de ondersteuning van plaatselijke hinderdiensten.

Het is ons niet duidelijk wat onder deze plaatselijke diensten wordt verstaan. De BBL is van oordeel dat de Vlaamse Milieu-inspectie, zoals vermeld in artikel 10 van het voorstel van decreet, onmogelijk kan instaan voor bemiddeling bij milieuhinder. De dienst is nu al onderbemand. Slechts een fractie van de klasse-1-bedrijven kan worden gecontroleerd. Het hoog toezicht op klasse-2-bedrijven vormt helemaal een probleem. Als de Milieu-inspectie daarbovenop ook nog een gewestelijke

taak als milieuhinderdienst zou krijgen, bestaat het gevaar dat de essentiële controle van klasse-1-bedrijven nog meer in het gedrang komt. Een milieuhinderdienst moet dus alleszins complementair zijn aan de bestaande Milieu-inspectie.

– *Belang van onafhankelijke hinderdiensten*

Het is van groot belang dat de hinderdiensten – op welk niveau ze ook actief zijn – volkomen onafhankelijk kunnen optreden. Ambtenaren die bij hinder bemiddelen, moeten een statuut krijgen dat hun een vorm van onafhankelijkheid ten opzichte van de verkozenen garandeert. Men zou zich kunnen spiegelen aan het decreet op de ruimtelijke ordening over de gemeentelijke stedenbouwkundige ambtenaren. Daarin is bepaald dat de afzetting en tuchtmaatregelen tegen deze ambtenaren enkel kunnen na een advies van de Vlaamse regering. Een ander voorbeeld is het statuut van de gemeentesecretaris.

Het zou goed zijn de milieuhinderdiensten op provinciaal niveau te organiseren. Op dat niveau is de "afstand" tussen de burger en de politiek immers iets groter en kan men onafhankelijker optreden ten aanzien van lokale politici. Tenslotte moet er een systeem van hoog toezicht komen, zoals dat in de Vlarem-wetgeving bestaat. Probleem is echter dat dit hoog toezicht een lege doos is. Nergens wordt bepaald wat dit hoog toezicht juist betekent, en wanneer het van kracht is.

Een mogelijke oplossing kan erin bestaan een Vlaamse milieuhinderdienst op te richten die vooral bevoegd is voor het hoog toezicht, de inhoudelijke ondersteuning – de technische kennis voor het wegwerken van hinder – en logistieke ondersteuning van de provinciale of gemeentelijke milieuhinderdiensten, die instaan voor de eerstelijnsopvang van hinderproblemen. Zoals gezegd is het daarbij van belang dat deze hinderdiensten van de eerste lijn onafhankelijk zijn ten opzichte van de lokale politiek.

– *Relatie met het aangekondigde handhavingsdecreet*

Vlaams minister van Leefmilieu Vera Dua heeft een ontwerp van decreet over de handhaving van het milieurecht aangekondigd. Het is wellicht te verkiezen om een hinderdecreet als een onderdeel van dit algemeen handhavingsdecreet uit te werken, want de algemene filosofie en strategie voor de aanpak van overtredingen en van hinderproblemen moet dezelfde zijn. Dikwijls zullen dezelfde instrumenten worden gebruikt en moet het onder-

scheid tussen een overtreding en hinder duidelijk zijn. Het moet ook duidelijk zijn wie wanneer bevoegd is.

De BBL is trouwens van mening dat dringend werk moet worden gemaakt van dit handhavings-decreet, aangezien vandaag de handhaving van milieuovertredingen veel te wensen overlaat. De overtredingen veroorzaken dikwijls ernstige hinder.

– *Nood aan opvolging*

In het decreet wordt het best voorzien in een uniforme inzameling en bewaring van milieuhinderklachten, zodat duidelijk wordt waar zich de grootste problemen stellen, hoe het probleem evolueert en hoe het beleid hierop kan inspelen, bijvoorbeeld via het volgende milieubeleidsplan.

Ook de milieuhinderdiensten zelf moeten een opvolgingstaak krijgen en moeten na verloop van tijd nagaan of een bepaald hinderprobleem definitief opgelost is of niet. Hieruit kunnen vervolgens lessen getrokken worden voor toekomstige hinderbemiddeling.

– *Artikelsgewijze opmerkingen*

Verder zijn er de volgende aanvullende artikelsgewijze opmerkingen.

Artikel 3 : ook trillingen zijn een vorm van hinder.

Artikel 6, § 1 : er bestaat hiervoor reeds een decretale basis.

Artikel 6, § 2 : om de uitvoering van maatregelen tegen geluidshinder van wegeninfrastructuur mogelijk te maken, kan de oprichting van een fonds worden overwogen. Dergelijke maatregelen, bijvoorbeeld geluidsschermen, fluisterasfalt, enzovoort, zijn immers duur. Daarnaast kan in dit artikel ook een link gelegd worden met het gemeentelijk mobiliteitsplan. Veelal zal voor geluidshinder van verkeer immers ook een oplossing gezocht moeten worden via mobiliteitsmaatregelen zoals trager verkeer, éénrichtingsverkeer, andere circulatie, enzovoort.

Artikel 7, § 2 : emissienormen van producten zijn een federale bevoegdheid. De Vlaamse overheid kan enkel regels vastleggen voor het gebruik van producten. De Vlaamse regering kan bijvoorbeeld niet vastleggen hoeveel geluid een grasmachine mag produceren, maar mag wel maatregelen opleggen voor het gebruik van grasmachines.

Artikel 9, § 1 : het is niet duidelijk waarom het verzoek tot bemiddeling moet uitgaan van een groep inwoners, noch wat hier juist onder verstaan wordt. Ook één inwoner kan hinder ondervinden, en moet een beroep kunnen doen op de hinderdienst. Dit geldt bijvoorbeeld voor burengeschillen.

Artikel 12, eerste lid : het gaat niet om een overtreder, maar wel om een hinderveroorzaker. Verder rijst de vraag hoe de maatregelen moeten worden afgedwongen. Hiervoor kan een administratieve dwangsom een zeer nuttig en efficiënt instrument zijn. In Nederland is de administratieve dwangsom reeds een aantal jaren een mogelijke dwangmaatregel bij de handhaving van de milieuwetgeving. Zij is daar uitgegroeid tot het meest populaire bestuurlijke handhavingsinstrument in het milieurecht. De dreiging alleen al met een dwangsombeschikking zou in 80 tot 90 percent van de gevallen reeds effectief een beëindiging van de overtreding als gevolg hebben. Dit instrument kan ook in dit kader worden toegepast.

De heer Joachim Coens : In uw uiteenzetting was mij niet helemaal duidelijk op welk niveau de hinder het best wordt aangepakt en op welk niveau de dienst volgens de BBL moet worden opgericht. Op gemeentelijk of op provinciaal niveau ?

De heer Erik Grietens : Het belangrijkste is dat de betrokken ambtenaren onafhankelijk kunnen optreden en dat in een vorm van toezicht wordt voorzien. Op welk niveau dat gebeurt, maakt voor ons niet zoveel uit. Ik denk dat het best op Vlaams niveau gebeurt, zodat er in alle provincies en gemeenten een uniform beleid komt, waar de lagere hinderdiensten zich op kunnen baseren.

Mevrouw Isabel Vertriest : Als ik u goed begrepen heb, pleit u ervoor om een hoofdstuk over hinder in het handhavingsdecreet te verwerken.

De heer Erik Grietens : Inderdaad, maar de voorwaarde is wel dat de uitwerking van het handhavingsdecreet niet lang meer duurt.

Mevrouw Isabel Vertriest : De minister kan eventueel later antwoorden op de vraag over de timing van het handhavingsdecreet.

De conflictbemiddeling is het belangrijkste aspect van het voorstel tot oprichting van een hinderdienst. U zei dat er een algemene visie op gewestelijk niveau moet komen, maar milieuhinder heeft vooral betrekking op zaken die zeer dicht bij huis gebeuren. Is het dan niet beter om op gemeentelijk niveau te werken ? VIBOSO vindt ook dat con-

flichtbemiddelingsdiensten het best in bestaande gemeentelijke diensten worden geïntegreerd. Het zou natuurlijk ook in ombudsdiensten kunnen. Hoe staat u tegenover een eventuele koppeling aan de ombudsdiensten ?

De heer Erik Grietens : Dat is een interessant idee. Ik vrees immers dat een conflictbemiddelingsdienst inpassen in de gemeentelijke milieudienst tot problemen kan leiden. De ambtenaren die milieuvergunningen moeten adviseren, kunnen dan later worden ingeschakeld in een bemiddelingsprocedure. Dat zou de bemiddelingspoging reeds van bij het begin kunnen hypothekeren, omdat men denkt dat een van beide partijen bevooroordeeld is. Er zijn echter weinig gemeenten die een ombudsdienst hebben.

De heer Jacques Timmermans : In de praktijk werkt het anders. Als er op gemeentelijk niveau klachten zijn over burenhinder, stuurt men een milieuambtenaar of een ambtenaar die de ruimtelijke ordening opvolgt ter plaatse. Die doet een zo objectief en neutraal mogelijke vaststelling van een subjectief verhaal. In steden met een ombudsdienst komt die ombudsdienst pas in actie als er geen oplossing wordt gevonden voor de klachten die door de lagere echelons zijn vastgesteld. Een ombudsdienst vervult in de regel immers geen eerstelijnsopdracht, maar bevindt zich hiërarchisch op een ander niveau dan de eerstelijnsdiensten. Het zou dus geen zin hebben dat mensen met klachten onmiddellijk bij de ombudsdienst gaan aankloppen.

Persoonlijk vind ik dat een bemiddelingsdienst beter in een gemeentelijke milieudienst wordt geïntegreerd, omdat ook bij vaststellingen van inbreuken op Vlare de gemeentelijke milieudienst op pad wordt gestuurd om een eerste vaststelling te doen. Doorgaans wordt niet onmiddellijk een proces-verbaal opgesteld : de overtreders krijgen eerst een aanmaning, wat in wezen al een bemiddelingspoging is. Als ze daar geen gevolg aan geven, volgt er een proces-verbaal. Ik denk dat dit een correcte benadering is. De betrokken ambtenaar moet hier onafhankelijk optreden. Hij moet ingrijpen in geval van genormeerde hinder, maar er bestaat hinder waarvoor geen handhaving voorhanden is. Er is dus een zekere complementariteit met zijn handhavingstaak. In het voorstel van decreet verwijst men naar toestanden waar geen instrumentarium om op te treden voor bestaat. Een bemiddelingspoging wordt gebruikt om te handhaven. Bepaalde vormen van hinder kunnen worden opgelost zonder dat een proces-verbaal wordt opgesteld en een hele bureaucratie op gang wordt gebracht.

De heer Joachim Coens : De minister heeft eerder in de commissie gezegd dat een projectgroep de handhaving van de milieuwetgeving bestudeert. De aanpak van milieuhinder zoals dit voorstel van decreet beoogt, zou niet tot de opdracht van deze projectgroep behoren.

De heer Pieter Verbeek, kabinetsmedewerker van minister Vera Dua : Er werd een beroep gedaan op externe expertise via een contract met universitaire handhavingsspecialisten. Verder werd uit een brede waaier van milieuambtenaren een projectgroep samengesteld. Beide groepen zouden samen het project uitwerken ; het kabinet is hier actief bij betrokken. Dit project zou achttien maanden lopen, en is begin 2001 gestart. Het eindproduct wordt aan de Vlaamse regering voorgelegd. Het is de bedoeling om dan tot een voorontwerp van decreet te komen.

III. VERENIGING VAN VLAAMSE STEDEN EN GEMEENTEN (VVSG)

De heer Jacques Timmermans, voorzitter : Het woord is aan de heer Verhoeven van de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten.

De heer Alex Verhoeven : Het is lovenswaardig dat de indieners van het voorstel bekommerd zijn om hinderproblemen die de burgers zeer concreet raken in hun dagelijkse leefsituatie, zoals geluidshinder. De problemen belangen zeker ook de lokale overheden aan. Daartoe moeten lokale overheden wel beschikken over de gepaste bevoegdheden, in het bijzonder voor de handhaving.

– *Welke hinder en welke bronnen ?*

Het is niet duidelijk om welke hinder en om welke bronnen het precies gaat in het voorstel van decreet. Soms heeft men het over hinderlijke inrichtingen ; Vlare bevat zeer vele bronnen van hinder. Het decreetsvoorstel betreft hinder door geluidsoverlast, stank, stof of overmatige belichting.

De beoogde bron is vooral het verkeer. De enige voorbeelden van andere beoogde bronnen die wij in het voorstel van decreet terugvinden is elektronisch versterkte muziek. Het voorstel spreekt ook over abnormale burenhinder en nachtlawaai. Dit vergt een ander instrumentarium dan het decreet op de hinderlijke inrichtingen.

– *Milieukwaliteitsnormen : een nuttige vertrekbasis*

Milieukwaliteitsnormen en immissienormen voor geluid staan reeds in Vlare II. Het lijkt niet zinvol

om nieuwe kwaliteitsnormen in het leven te roepen. Wel kan men de rechtsbasis aanpassen zodat ze ook toepasbaar worden op andere situaties dan die waarin Vlarem voorziet. Het decreet Algemene Bepalingen Milieubeleid biedt reeds een rechtsbasis en schept de verplichting voor de overheid om bij overschrijding de oorzaken te onderzoeken en een herstelprogramma op te stellen. Sommige instrumenten moeten misschien via een uitvoeringsbesluit verder worden verfijnd voor het soort hinder dat hier wordt beoogd.

Ook stiltegebieden kunnen op basis van het decreet Algemene Bepalingen Milieubeleid worden genormeerd. Bij het bepalen van de normen moet men omzichtig te werk gaan. Als alle wegbeheerders voor bestaande situaties wijzigingen moeten aanbrengen, wordt de financiële last erg zwaar.

– *Geluidsactieplan*

Een geluidsactieplan kan een zinvol instrument zijn om geluidshinder te voorkomen of te beperken. De preventie dient wel ingepast te worden in de bestaande gewestelijke, provinciale en gemeentelijke milieubeleidsplanning, in de mobiliteitsplanning en in de ruimtelijke planning voor diverse infrastructuurprojecten, zoals spoorwegen en auto-wegen. Voorkomen of beperken van geluidshinder heeft veel te maken met integratie van die milieubekommernis in andere beleidssectoren.

– *Juridische mogelijkheden*

Er bestaan reeds juridische mogelijkheden. De ruimtelijke planning is bijvoorbeeld een zeer belangrijk instrument, vermits geluidshinder veelal te maken heeft met de ruimtelijke inplanting van de geluidsbron. Zowel de provincie als het gewest en de gemeente beschikken over bevoegdheden en kunnen preventief optreden.

Vele gemeenten hebben via de gemeentewet het recht om inzake geluidshinder politieverordeningen uit te vaardigen. De indiener van het decreet heeft terecht opgemerkt dat zulke klachten dikwijls door de rechtbanken worden geseponeerd. Het instrumentarium voor de handhaving voldoet niet. Aangepaste sancties zijn nodig.

De MER (milieu-effectrapportage) voor de aanleg van spoorwegen en autowegen zou de milieubekommernis moeten integreren in de beslissingen omtrent infrastructuurwerken. Indien dit tekortschiet, moet het instrument worden verbeterd.

– *Milieuhinderdiensten*

Heel wat milieudiensten doen reeds het werk van milieuhinderdiensten. Bij heel wat klachten van inwoners, zeker op het vlak van geluids- en geurhinder, treden de gemeenten steeds meer op als bemiddelaar tussen klagers en beklaagden. In de beschrijving van de taak van de milieuhinderdienst vinden we veel terug van wat gemeentelijke milieudiensten nu al doen of zich genoopt zien te doen. En zij moeten ook nu al technische kennis aan communicatievaardigheid paren. Heel wat klachten zijn immers verdoken burenruzies.

In het milieulandschap struikelen een massa overheden en diensten over elkaars voeten. Het is zeer de vraag of het wenselijk is om een aparte milieuhinderdienst te creëren, en daar een bepaalde deskundigheid te ontwikkelen. Beter lijkt het de deskundigheid en de onderlinge samenwerking te verhogen bij bestaande gemeentelijke, intergemeentelijke, provinciale en gewestelijke milieudiensten.

De werking van de milieudienst kan bijvoorbeeld verbeterd worden. Het lokaal milieutoezicht zou vooral bij de IPZ's, de nieuwe interpolitiezones, gesitueerd kunnen worden. Milieuhandhaving kan duidelijk als opdracht worden omlijnd. Dit betekent dat er per regio een goed opgeleide politie-nale milieudienst moet zijn die zowel preventief als curatief moet kunnen optreden.

In opdracht van de minister is hier een deelproject aan gewijd in het kader van het project Duurzaam Lokaal Beleid. De plaats van de milieudienst, de organisatie en de versterking ervan en het statuut van de milieuambtenaar zijn aspecten die worden onderzocht. In de loop van dit jaar wordt er daarover gerapporteerd. Ik wens niet op dit rapport vooruit te lopen. We vrezen wel een te snelle besluitvorming omdat de minister meteen een nieuwe milieuconvenant wil organiseren. Wij zijn van oordeel dat de tijd daarvoor ontbreekt.

– *Onaangepaste juridische handhavingsinstrumenten*

In het voorstel van decreet dat nu voorligt, vinden we toezichts- en sanctiebepalingen terug die sterk lijken op die van het milieuvergunningendecreet. Een aantal bepalingen zijn niet aangepast aan de beteugeling van de milieuhinder veroorzaakt door niet-hinderlijke inrichtingen. De sluiting en de verzegeling van een autoweg is er een voorbeeld van, terwijl net de geluidshinder een belangrijk aandachtspunt was. Aangepaste sancties zijn hier nodig. Wij sluiten ons aan bij de idee dit te bekijken in het kader van een algemeen ontwerp voor milieuhandhaving. De gemeenten zijn vragende

partij voor meer sancties die op maat zijn gesneden van de soort problemen die op lokaal vlak voorkomen. Het is niet zinvol met al te zware sancties voor kleine hinderproblemen op te treden.

Wij hoopten aanvankelijk dat de wet op de gemeentelijke administratieve sancties soelaas kon bieden. Deze wet blijkt echter niet van toepassing te zijn wanneer bepaalde hinder reeds als overtreding door een andere wetgeving strafbaar wordt gesteld. Bijvoorbeeld zwerfvuil dat wordt achtergelaten, is reeds gedekt door het afvalstoffendecreet en de gemeentelijke administratieve sancties zouden dan niet van toepassing zijn. Dit moet worden onderzocht door de projectgroep.

De gemeenten zouden inzake handhaving te laks optreden. Dit is misschien gedeeltelijk waar, maar ik geloof niet dat de andere overheden deze problemen volledig naar behoren aanpakken. Ik heb in 2000 ongeveer 300 arresten van de Raad van State over milieu-aangelegenheden gelezen en dikwijls ging het daarbij over zaken waarbij de provincies en het gewest in gebreke bleven. Ik pleit ervoor om inzake milieuhandhaving een onderscheid te maken tussen gemeenten die dat goed willen doen en gemeenten die daartoe niet bereid zijn. Sommige gemeenten zijn groot genoeg om de deskundigheid in huis te halen ; andere dan weer niet. Het milieuvergunningendecreet voorziet in de getrapte toezichtsbevoegdheid. De gewestelijke Milieu-inspectie moet worden versterkt om dat toezicht aan te kunnen.

De meeste gevallen doen zich op gemeentelijk niveau voor. De Milieu-inspectie stelt dat de gemeenten nauwelijks klachten rapporteren. Maar het omgekeerde gebeurt ook niet, hoewel dat volgens het milieuvergunningendecreet moet. Sommige klachten worden niet doorgegeven ; daartegenover staan vele klachten waarvoor wel een oplossing wordt gevonden.

De heer Joachim Coens : Het is de bedoeling om dit decreet van toepassing te maken op milieuhinder die niet wordt geregeld door de bestaande reglementering. Dit decreet moet complementair zijn met onder meer Vlarem. Het is de bedoeling om ervoor te zorgen dat er wordt bemiddeld en expertise wordt gebruikt om problemen in verband met licht-, stof-, geur- en geluidshinder weg te werken. Het is ook de bedoeling om bepaalde aspecten zoals cafélawaai en dergelijke uit de vergunningensfeer te halen en eerder via bemiddeling te regelen. Verder willen we dat het Vlaamse Gewest aan de gemeenten een dienst aanbiedt ; ze hebben recht

op enige expertise om op lokaal niveau problemen op te lossen.

De heer Alex Verhoeven : Het is me niet duidelijk wat die dienstverlening moet zijn. Gaat het om milieutechnische knowhow ?

De heer Joachim Coens : Het gaat in de eerste plaats over bemiddeling tussen conflicterende partijen.

De heer Alex Verhoeven : Het gaat wellicht om hinderproblemen die geen hoog milieutechnisch niveau hebben. Is er op dat niveau veel nood aan knowhow ? Ik weet niet of de gemeenten in dat verband vragende partij zijn.

IV. AFDELING MILIEU-INSPECTIE

De heer Jacques Timmermans, voorzitter : Het woord is aan de heer Baert, hoofd van de afdeling Milieu-inspectie van Aminal (Administratie Milieu-, Natuur-, Land- en Waterbeheer).

De heer Robert Baert, afdelingshoofd Milieu-inspectie : De Milieu-inspectie is al sinds haar ontstaan, tien jaar geleden, zeer frequent geconfronteerd met dit soort van problemen. We verwerken gemiddeld ongeveer 2.300 klachten per jaar.

– Definitie milieuhinder ?

Wat wordt er bedoeld met milieuhinder ? Dat is een subjectief gegeven. In artikel 22 van het milieuvergunningendecreet schrijft men dat "onachtzaam de verleende vergunning de exploitant steeds de nodige maatregelen moet treffen om schade, hinder en zware ongevallen te voorkomen". In de Handelingen van de toenmalige Vlaamse Raad is nergens een definitie van milieuhinder opgenomen. Hinder is eigenlijk in de hele milieuhygiënewetgeving aanwezig.

De Milieu-inspectie is bevoegd voor de handhaving van die milieuwetgeving. Ook andere instanties zijn bevoegd. Volgens het milieuvergunningendecreet zijn de klasse-1-inrichtingen een zaak van de gewestelijke Milieu-inspectie ; de klasse-2- en klasse-3-inrichtingen zijn toegewezen aan de burgemeesters en 'gemeentelijke ambtenaren daartoe aangewezen' en bekwaam geacht via een procedure zoals beschreven in Vlarem I. Politieagenten die een specifieke opleiding hebben gevolgd, mogen ook optreden. Er bestaat dus een heel arsenaal aan wetgeving en instrumenten om hinderverwekkende instellingen en installaties aan te pakken.

Naast de klasse-1-, klasse-2- en klasse-3-inrichtingen zijn er nog andere bronnen van hinder. Geluidshinder houdt de burgers bezig, en daartegen kan veel gebeuren. Men kan op basis van Vlarem II met gerechtelijke middelen optreden.

– *Klachten*

Het grootste gedeelte – ongeveer 90 percent – van de 23.000 klachten die we al hebben behandeld, heeft te maken met hinderlijke inrichtingen of met zaken die door de bestaande milieuhygiënewetgeving worden geregeld.

Ik geef verder een voorbeeld van de 10 percent andere klachten. De Milieu-inspectie heeft zich daar ook mee beziggehouden. We beseften echter dat we aan symptoombestrijding deden door ons te polariseren op de klachtbehandeling alleen. Preventie is onontbeerlijk, en vandaag is ons preventief optreden veel groter dan ons reactief optreden. We krijgen klachten van alle mogelijke instanties, met inbegrip van klachten die bij de koning belanden.

Soms gaat het om schrijnende gevallen. Zo is er de zaak van een burenruzie in Borsbeek. Bij deze uit de hand gelopen burenruzie liet de ene buur, een bedrijf, zijn vrachtwagens om 4 uur 's morgens warmdraaien onder het raam van de slaapkamer van de andere buur, een particulier. Een inspecteur is toen herhaaldelijk 's nachts ter plaatse geweest, en is er uiteindelijk in geslaagd het probleem op te lossen. Die hele zaak heeft wel tien jaar aangesleept.

Welnu, de meeste van de 10 percent andere klachten behoren tot die categorie en zijn volgens mij niet echt op te lossen via het hinderdecreet omdat het meestal om een probleem van menselijke betrekkingen gaat. Er zijn elegantere manieren om dergelijke zaken op te lossen, met name via bijvoorbeeld het politiereglement.

Het grote probleem is dat heel wat vormen van hinder niet kunnen worden vertaald in fysische waarden. Precies dat probleem wordt efficiënt aangepakt door het milieuvergunningendecreet, het bepaalt waarden en normen. Dit biedt het nodige houvast om via metingen en vergelijkingen te kunnen optreden. Helaas moeten wij concluderen dat in heel veel gevallen het lokale niveau, dat geacht wordt aan handhaving te doen, zijn taak niet of onvoldoende vervult.

– *Milieuhandhavingsrapport*

Zoals u weet, verspreiden we al drie jaar een milieuhandhavingsrapport. Sta me toe de laatste paragraaf te citeren uit de persmededeling die naar aanleiding van het rapport 1998 werd gepubliceerd : "De 12.000 inspecties die de 80 Vlaamse milieu-inspecteurs jaarlijks verrichten, lijken wel veel. Dit impliceert evenwel dat een klasse-1-bedrijf theoretisch gemiddeld slechts eenmaal per 8 à 9 jaar zal worden geïnspecteerd. Naar alle verwachtingen zullen de eisen vanuit de EU heel wat hoger liggen. Vlaanderen zal hier ongetwijfeld moeten op inspelen.". Die persmededeling heeft toen voor heel wat commotie gezorgd bij de toen bevoegde minister, maar daar zal ik het niet verder over hebben.

Uit de persmededeling bij ons handhavingsrapport 1999 – waarin de dioxinecrisis centraal stond – wens ik het volgende te citeren : "Alle instanties met toezichtbevoegdheden moeten dan ook hun rol kunnen (willen) waarmaken. Tegen het gebrekig toezicht op gemeentelijk niveau – denk bijvoorbeeld aan de 19 niet-vergunde gemeentelijke containerparken, het niet afhandelen van klachten, enzovoort ... – moet het nieuwe handhavingsdecreet organisatorische ingrepen bevatten. Aan argumenten zoals onvoldoende competentie, onvoldoende mankracht, te dicht bij het gebeuren, heeft de burger geen boodschap. 'Maximale subsidiariteit' is een goed principe voor veel beleidsaspecten, maar voor milieuhandhaving werkt het niet !

Kortom, er is hoge nood aan een efficiënte en goed georganiseerde handhaving. De handhaving moet deskundig, diepgaand, integraal, uniform en hoofdzakelijk doelmatig zijn. Mede daardoor kunnen nieuwe crisissen worden vermeden."

Vervang hier het woord crisissen door klachten, en we zijn er. Door een preventiever optreden en door de verhoging van het aantal proactieve controles zal het aantal klachten en het aantal nodige reactieve controles verminderen. Preventie is uiterst belangrijk. Hoe korter we op de bal kunnen spelen, hoe lager het aantal klachten dat we zullen krijgen en het aantal PV's dat zal moeten worden opgemaakt.

De heer Jacques Timmermans, voorzitter : Mijnheer Baert, ik wil u onmiddellijk geruststellen. De minister heeft in een eerste reactie op het voorstel van decreet gezegd dat dit geen bijkomende taak kan zijn voor de gewestelijke Milieu-inspectie. Zij heeft daar bovendien aan toegevoegd dat die

dienst nu reeds onderbemand is. Op uw klachten is dus reeds proactief door de minister gereageerd.

De heer Joachim Coens : Mijnheer Baert, u hebt gewezen op het arsenaal aan mogelijkheden binnen de wetgeving. We moeten echter vaststellen dat de gebiedsgerichte verkeersaanpak momenteel niet decretaal onderbouwd is. In Nederland is dit wel het geval.

De heer Robert Baert : Ik moet u volledig gelijk geven. Heel wat verkeersklachten hebben te maken met bedrijven. Als voorbeeld geef ik sommige slachthuizen die vaak in woonzones gevestigd zijn. Het gaat daarbij meestal over ambachtelijke eenmansbedrijven die in de loop der tijd zijn uitgegroeid tot echte mastodonten. Er rijden vanaf vier uur 's morgens vrachtwagens af en aan, hoewel dergelijke activiteiten eigenlijk maar pas vanaf zeven uur zouden mogen gebeuren. Die beperking is in de meeste vergunningen duidelijk opgenomen, en dat kan door de plaatselijke bevoegde burgemeester of ambtenaren gemakkelijk worden gecontroleerd. Kijken, horen of ruiken volstaat. Helemaal gebeurt dat veel te weinig.

De heer Joachim Coens : Mijn vraag had veeleer te maken met de objectivering van de maatregelen. Op de ene plaats giet men fluisterasfalt of bouwt men geluidsmuren, op de andere plaats niet. Men zou dus moeten voorzien in normen boven dewelke dergelijke maatregelen verplicht zouden zijn.

De heer Robert Baert : Sta me toe een ander voorbeeld te geven. Het gaat om een landelijke Oost-Vlaamse gemeente waar drie grote bedrijven gevestigd zijn : een vleesuitsnijderij en twee vetsmelterijen. Momenteel loopt daar een geur- en geluidstudie. Waarom zijn er daar zoveel klachten over geluidshinder ? Door die vele vrachtwagens natuurlijk. Het is dus duidelijk een inrichtingsgebonden verkeersprobleem, veroorzaakt door grote bedrijven en dus door industriële activiteiten die eigenlijk niet thuishoren in een dorpskom.

Mevrouw Isabel Vertriest : Mijnheer Baert, u zegt dat veel kan worden opgelost door handhaving. U gaf ook een aantal voorbeelden waaruit blijkt dat emotionaliteit bij deze problematiek een zeer grote rol speelt. Ik denk echter dat er ook een groot subjectief aspect bij komt kijken. Wat voor mij hinderlijk is, is dat immers niet noodzakelijk voor iemand anders.

Er zijn veel klachten over geluid, en u zegt ook dat het merendeel daarvan betrekking heeft op bedrijven.

Bij onderzoek van alle klachten zal u toch een aantal prioriteiten moeten bepalen en criteria opstellen om met die hinder om te gaan. Welke zijn de voornaamste klachten die niet via het handhavingsdecreet zijn op te lossen ?

De heer Robert Baert : Voor het jaarverslag 2000 dat u binnenkort zal worden toegestuurd, hebben we voor de eerste keer kunnen beschikken over een dossieropvolgingssysteem.

We hebben een indeling gemaakt op basis van de klachten die per milieudepartement zijn ontvangen. Van de 2.424 klachten van 2000 hebben we er 2.267 behandeld. Daarvan gingen er 367 over geluidshinder en 652 over geurhinder. Over geluids- en geurhinder komen dus de meeste klachten. Het grootste deel van die klachten hebben dan nog eens betrekking op hinderlijke inrichtingen zoals composteerinstallaties of mestverwerkende bedrijven.

Niet alles is met handhaving op te lossen. Op een bepaald ogenblik is het nodig vergunningsmatig op te treden. De Milieu-inspectie kan overgaan tot het opleggen van een dwangmaatregel, zoals het tijdelijk sluiten van inrichtingen, en heeft dat trouwens al gedaan, zelfs bij grote bedrijven. Op een bepaald ogenblik moet de verlener van de vergunning echter zijn verantwoordelijkheid opnemen en de vergunning schorsen of opheffen, maar dat is een ander paar mouwen.

Wanneer men met bestuurders van een inrichting te maken heeft die hardleers zijn, moet er strafrechtelijk worden opgetreden. Een probleem hierbij is dat er veel te weinig processen-verbaal worden opgevolgd en dat er dus veel te weinig strafrechtelijke veroordelingen zijn. Ik hoop dat daar binnenkort beterschap in komt. Wij kunnen als administratieve dienst niet verder gaan dan het nemen van dwangmaatregelen die per definitie steeds van tijdelijke aard zijn.

De heer Jacques Timmermans, voorzitter : Het was de bedoeling via het voorstel van decreet een hiaat in de reglementering weg te werken. Ik neem aan dat er kritiek te leveren is op de handhaving, maar het is niet de bedoeling om nu te evalueren wat er reeds gereguleerd is.

De heer Joachim Coens : Het is mogelijk de bepalingen in het decreet van 5 april 1995 betreffende de algemene bepalingen inzake milieubeleid te vergelijken met dit voorstel van decreet, en de hier voorgestelde bepalingen daar in onder te brengen. Het decreet van 5 april 1995 zouden we dan kun-

nen uitbreiden met artikels over de milieukwaliteitsnormen per gebied en over de emissie van voertuigen. Ook aan de definities moeten we dan sleutelen. We hebben daar amendementen voor klaar en hebben ook een aanvulling van artikel 16 over de strafbepalingen voorbereid.

In verband met de strafbepalingen en de handhaving is er volgens de minister een projectgroep aan het werk die halverwege 2002 met voorstellen moet komen. Maar die werkgroep heeft niet echt de opdracht om rond milieuhinder te werken. De vraag is dan of we wachten op de resultaten van de werkgroep of niet ? We kunnen bepaalde aspecten in het decreet algemene bepalingen inbrengen en andere later bespreken.

De heer Jacques Timmermans, voorzitter : In een volgende vergadering zullen wij verder over deze kwestie discussiëren met de minister. De indieners kunnen ons tegen dan misschien de amendementen bezorgen.

Tot slot wens ik namens de commissie de vertegenwoordigers van de BBL, de VVSG en de afdeling Milieu-inspectie te danken voor hun deelname aan deze hoorzitting.

De verslaggever,

De voorzitter,

Isabel VERTRIEST

Jacques TIMMERMANS

BIJLAGEN

**VOORSTEL VAN DECREET - VAN DE HEER JOACHIM COENS CS - HOUDENDE ALGEMENE
BEPALINGEN AANGAANDE HET BELEID INZAKE MILIEUHINDER
Vlaams Parlement Stuk 292 (1999 – 2000) – Nr. 1**

**AMBTELIJKE OPMERKINGEN NAMENS DE VERENIGING VAN DE VLAAMSE PROVINCIËS (VVP)
TEN BEHOEVE VAN DE HOORZITTING VAN DE COMMISSIE LEEFMILIEU OP 08.03.2001**

1. Vooraf

In deze nota worden een aantal ambtelijke opmerkingen bij het voorstel van decreet geformuleerd. Ze zijn ingegeven door de bezorgdheid om een antwoord te bieden aan milieuhinder middels een adequate wetgeving.

Gezien het ambtelijke opmerkingen betreft binden ze in generlei wijze de individuele gedeputeerden, de deputaties of provincieraden.

Indien, als gevolg van de opmerkingen en voorstellen die tijdens de hoorzitting worden geformuleerd, er een meer uitgewerkt voorstel of ontwerp van decreet komt, dan zijn de provincies zeker bereid op het niveau van de beleidsverantwoordelijken te onderzoeken welke plaats of rol ze in dit beleidsdomein kunnen of wensen op te nemen.

2. Algemene opmerkingen

- De bedoeling om ook een regeling te voorzien voor hindervormen die reëel de leefkwaliteit kunnen verminderen en die niet onder VLAREM vallen is lovenswaardig.

Het voorstel van decreet betreft hinder door geluid, geur, stof en licht, doch de toelichting en meerdere bepalingen betreffen overwegend geluidshinder. Dit lijkt enigszins onevenwichtig.

- Het voorstel geeft de indruk de bestrijding te willen opsplitsen van hinder (voor de mens) enerzijds en verontreiniging (van het milieu) anderzijds. Dergelijke opsplitsing is kunstmatig en wellicht weinig efficiënt in de praktijk. Bovendien kan het toepassingsgebied in artikel 3 ("verstoring van het leefmilieu door ...") toch weer ruimer gelezen worden dan de hinder die door de mens ervaren wordt. Letterlijk kan dit ook de verontreiniging van het fysisch milieu omvatten (bv stof in de lucht).
- Gelet op de complexiteit van de huidige klachtenbehandeling (de klachten betreffen combinaties van vaak zeer diverse fenomenen en toepasselijke wetgeving), is de aanduiding van een orgaan, dat de klager begeleidt in zijn klacht en verwijst naar de juiste instanties, belangrijk. Dergelijke begeleidingsrol kan eventueel bij gemeenten en provincies passen.
- Het voorstel pretendeert een opsplitsing te willen maken tussen bemiddeling enerzijds en controle anderzijds omwille van de geloofwaardigheid. In principe is dit een goed uitgangspunt, maar er zijn schaduwzijden:
 - 1) het is zeer frustrerend voor de klagende burger geconfronteerd te worden met een deskundige (bemiddelings-)dienst van de overheid die wel de oplossing weet maar zelf niets aan de toestand kan verhelpen, niets kan afdwingen en daarvoor moet verwijzen naar weer andere overheidsdiensten.

2) Het voorstel leidt tot een proliferatie van milieudiensten.

3) Het is niet consequent in hetzelfde decreet die bemiddelingsdienst ook toezichts-, opsporings- en vaststellingsbevoegdheden te geven (Hoofdstuk V)

- Indien hoofdstuk V (toezicht) louter betrekking heeft op de bedoelde "milieuhinderdiensten" dan is dit - zoals gezegd - niet consequent met de bemiddelingsrol die het voorstel hen toebedeelt. Indien het hoofdstuk daarentegen betrekking heeft op andere diensten en eigenlijk losstaat van Hoofdstuk IV, dan moet dit duidelijker gezegd worden, minstens in de toelichting.
- Indien de oprichting van aparte "milieuhinderdiensten" noodzakelijk geacht wordt, moeten deze dan gewestdiensten zijn, terwijl het voorstel toch sterk de nadruk legt op bemiddeling in de concrete situatie, hetgeen beter in de eerste lijn (gemeente, of hooguit provincie) gebeurt. De discussie is hier: in welke lijn kan bemiddeling het best gebeuren? 3 lijnen lijkt teveel: best is de 1^e lijn gemeentelijk en hooguit eventueel een 2^e lijn provinciaal. Het subsidiariteitsbeginsel moet spelen: gelet op de meestal kleinschalige oorsprong van de bedoelde hinder is het wellicht meer aangewezen een decretaal kader te bieden voor gemeentelijk i.p.v. gewestelijk optreden.
- Meer algemeen dient opgemerkt dat in het voorstel voor de bedoelde materie geen duidelijke taakafbakening tussen de bestuursniveaus tot uiting komt.
- Het voorstel houdt geen rekening met het milieuvergunningendecreet dat nochtans ook voorziet in de mogelijkheid om niet-ingedeelde inrichtingen te normeren. Bovendien biedt het de mogelijkheid om mobiele installaties te onderwerpen aan een vergunningsplicht. Ook met het decreet bedrijfsinterne milieuzorg (omgezet in VLAREM II) werd blijkbaar geen rekening gehouden. Het gevaar bestaat dat, gezien de complexiteit van klachten, deze bijkomende decretale regeling de thans te volgen procedure van klachtenbehandeling nog zal bemoeilijken i.p.v. vergemakkelijken.
- Er wordt zeer veel aandacht besteed aan toezicht en strafbepalingen, maar het decreet zelf bevat geen afdwingbare normen/regels voor de burgers.

3. Bedenkingen i.v.m. een mogelijke provinciale rol

Indien het Vlaams parlement oordeelt dat de provincies een rol inzake milieuhinderdiensten dienen op te nemen, worden volgende bedenkingen geformuleerd.

- In vele vastgelopen klachtdossiers zal een "milieuhinderdienst" de provincie weinig successen opleveren: de dienst kan niets afdwingen ten voordele van de klagende burger, doch is daarvoor afhankelijk van de bereidheid van andere diensten en organen. Het kan een frustrerende opdracht zijn en eerder omgekeerd uitdraaien naar de burger toe.
- Een provinciale "milieuhinderdienst" zal het reeds complexe bestuurlijke veld nog ondoorzichtiger maken. Hij zal moeten opereren op het snijvlak van toezicht op gemeenten, toezicht op bedrijven, vergunningverlening en rechterlijke macht. Hij zal dit moeten doen als orgaan van een politiek verkozen overheid (wat de relatie met de klagende burger er niet eenvoudiger op maakt) en dit in het kader van de uitvoering van een medebewindstaak (en dus niet ongebonden). Deze verstrengeling van rollen blijkt al uit het decreetvoorstel zelf: er is het provinciaal bemiddelingsorgaan, er is de gouverneur als controlerende ambtenaar en er is de bestendige deputatie als beroepsorgaan.

- Indien men het Vlaams parlement oordeelt dat er zo'n provinciale bemiddelingsdienst dient te komen zijn volgende voorwaarden noodzakelijk:
 1. dat de gemeentelijke dienst in de 1^e lijn komt
 2. dat er geen gewestelijke 3^e lijn is
 3. dat er een duidelijke taakafbakening tussen de 1^e en de 2^e lijn komt. Dit omvat o.a. de regel dat gemeentegrensoverschrijdende dossiers direct naar de 2^e lijn

4. Enkele detailopmerkingen

- artikel 7: emissie-, constructie- en gebruiksnormen komen op het terrein van de productnormering wat geen gewestelijke, doch een federale bevoegdheid is;
- artikel 8§2: De Vlaamse regering moet "milieuhinderdiensten" op provinciaal en gemeentelijk vlak ondersteunen, maar het decreet zegt niets over het statuut van deze diensten. Er is niet uitdrukkelijk bepaald dat provincies en gemeenten dergelijke diensten kunnen oprichten en hoe hun activiteiten zich verhouden tot de "gewestelijke milieuhinderdienst".
- artikel 9§1: Gelden deze bepalingen zowel voor de gewestelijke als voor de provinciale/gemeentelijke "milieuhinderdiensten"? Zo ja, is het dan niet eigenaardig dat de Vlaamse regering de voorwaarden gaat bepalen waaronder mensen een beroep kunnen doen op provinciale/gemeentelijke diensten?
- artikel 9§2: Waarom moet het bemiddelingsvoorstel worden overgemaakt aan de gouverneur? Naar welke bevoegdheden van de gouverneur verwijst deze regel? Waarom moet het bemiddelingsvoorstel niet worden overgemaakt aan de Afdeling Milieu-inspectie van AMINAL?
- artikel 12, aanhef: de "schriftelijke aanbevelingen" van de controlerende ambtenaren vormen blijkbaar een voorafgaande fase, die echter nergens voordien in het decreetvoorstel vermeld is.
- artikel 14: de bestendige deputatie moet hier een administratief beroep behandelen tegen dwangmaatregelen genomen door controlerende ambtenaren waaronder mogelijk de gouverneur zelf (artikel 10§1), die echter de voorzitter is van dezelfde deputatie! (dit is vermenging van bestreden instantie en beroepsinstantie, of ook "rechter en partij" - situatie)
- artikel 14: het is aan te bevelen in dit artikel te vermelden dat de deputatie in eerste en laatste aanleg oordeelt
- artikel 15: het is misschien wenselijk hier een uitvoeringsmachtiging aan de Vlaamse regering op te nemen (tot vastlegging van de procedure van ambtshalve uitvoering)
- artikel 17: overgangs- en opheffingsbepalingen moeten goed overwogen zijn: is er alleen impact op de wet op de geluidshinder? Is het niet aangewezen ten behoeve van de gemeenten ook iets te zeggen over de talloze gemeentelijke politiereglementen in deze materie (ook al moet een decreet zich daar juridisch niet echt over uitspreken)?

VIBOSO v.z.w.
Vlaams Instituut
ter Bevordering en Ondersteuning
van de Samenlevingsopbouw
Vooruitgangstraat 323
1030 Brussel
Tel: 02/ 201 05 65 - Fax: 02/ 201 05 14
E-mail: info@viboso.be
<http://www.viboso.be>
Rek. 001-1356885-28

De heer Jacques TIMMERMANS
Voorzitter van de Commissie voor Leefmilieu,
Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening
Leuvense weg 27
1000 Brussel

26 februari 2001

Geachte heer Jacques Timmermans

We danken de commissie leefmilieu van het Vlaams Parlement van harte voor de uitnodiging op de hoorzitting over de milieuhinderdienst.

Vanuit VIBOSO heb ik overleg gepleegd met de coördinatoren van de RISO's om de hoorzitting van 8 maart voor te bereiden. Tijdens de voorbereidende bijeenkomst van afgelopen donderdag kwamen we evenwel tot de conclusie dat we niet meteen een relevant en stevig onderbouwd standpunt kunnen innemen over de oprichting van de milieuhinderdienst. We zouden dus niet ingaan op de uitnodiging. Wel ik geef ik graag nog de volgende overwegingen mee, die u zeker mag bezorgen aan de leden van de commissie.

In verschillende achtergestelde buurten zijn er opbouwwerkprojecten actief. In sommige buurten rijzen er inderdaad 'kleine' vormen van milieuhinder (zoals zwerfvuil, hondepoep, lawaaioverlast, ...). Er zijn diverse voorbeelden waar organisaties van samenlevingsopbouw collectieve acties opzetten in samenwerking met de betrokken gemeentelijke diensten om de buurt te verfraaien. Andere activiteiten passen in een meer samenhangend plan van leefbaarheid van de wijk. Op onze studienamiddag 'Tussen leefbaarheid en duurzaamheid' van 6 maart in het Vlaams Parlement stellen we bij voorbeeld een concreet leefbaarheidsonderzoek en toekomstplan voor de buurt voor. Enkele parlementsleden zijn daar trouwens voor ingeschreven.

Op het eerste gezicht bestaan er al gemeentelijke diensten (zoals de milieudienst) die milieuklachten registreren van bewoners en opvolgen. Is een aparte milieuhinderdienst aangewezen? Sommige gemeenten werken ook al langer met meldpunten of meldingskaarten voor bewoners, waarbij ze er borg voor staan dat binnen een redelijke termijn het milieuprobleem of de kleine hinder ook van de baan is. Andere gemeenten zien meer heil in een aparte klachtenbehandeling via een gemeentelijke ombudsdienst bij voorbeeld. Ik neem aan dat de VVSG over die laatste instrumenten veel beter is geplaatst om een gevat en actueel beeld te schetsen. Ook de Vlaamse Ombudsman Bernard Hubeau volgt die ontwikkelingen op de voet.

Ik zou niet te snel geneigd zijn om weer een aparte dienst op te zetten, maar wel proberen de nieuwe behoeften of noden te integreren binnen bestaande diensten. De Bond Beter Leefmilieu heeft... ongetwijfeld al heel wat expertise en ervaring inzake klachtenbehandeling van lokale milieuproblemen. We sluiten ons graag aan bij het advies van de Vlaamse Ombudsman en de suggesties van de Bond Beter Leefmilieu omdat zij het probleem bekijken vanuit het standpunt van de bewoners(groepen). Uiteraard staan we ook wel achter de noodzaak van een goede communicatie tussen burger en bestuur en een efficiënte administratie.

Tot slot verwijs ik graag naar een thema-nummer 'Naar een lokaal duurzaam beleid' van het tijdschrift Ter-Zake (mei 2000). We hebben het daarin onder meer over de sociale duurzaamheid en collectieve acties om de buurt of de straat op te waarderen.

We hopen dat deze enkele overwegingen wel van nut zijn.

Mijn excuses dat we niet op de vraag kunnen ingaan, maar onze oprechte dank voor de uitnodiging.

Met de meeste hoogachting.

Gerard Hautekeur
VIBOSO

Als bijlage:

- Ter-Zake Cahier "Naar een lokaal duurzaam beleid"
- Folder studienamiddag